

28.08.2018

**Árktalaš ruovderáti (~ ruovdegeainnu) oktasaš suomelaš-norgalaš bargojoavkku čoahkkin - 2
čoahkkin**

Beaivemearri borgemánu 28 beaivi 2018

Áigi: 10:00 – 13:00

Báiki: Lappi lihttu (Hallituskatu 20 B), Roavenjárga, Suopma

Oasseváldit

Suopma:

Lindström Sabina	Hoavda, johtalusráđđi, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Vihavainen-Pitkänen Marjukka	Johtalusráđđi, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Niiranen Ari Noukka Mirja	Allahoavda, birasministeriija Ovttadaga hoavda, Plánen ja prošeavttat, Johtalusvirgelágádus
Rimpiläinen Anni Suvanto Tuomo	Boarrásit ráđđeaddi, Johtalusvirgelágádus Johtalusvuogádatáššedovdi, Johtalusvirgelágádus
Ylinampa Jaakko	Allahoavda, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Lönström Riitta Lohi Timo Riipi Mika Paltto Heikki Feodoroff Veikko	Plánehoavda, Lappi lihttu Ovddidanhoavda, Davvi-Sámi guovlogoddi Eanangoddehoavda, Lappi lihttu I várreságadoalli, Sámediggi Nuortalaččaid luohttámušolmmoš, Nuortalaččaid siidačoahkkin
Hartikainen Pirkka György Bernadett Rinkineva Ville	Lappi guovlohoavda, Sitowise Dulka Johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija

Norga (videooktavuođa bokte):

Kvalheim Eirik	Boarrásit ráđđeaddi, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Vaage Jarle	Ovttadaga hoavda, Norgga ruovderáttevirgelágádus
Alvheim Sturla	Boarrásit ráđđeaddi, Norgga ruovderáttevirgelágádus

Id Veršuvdnanummár

Selmer Eirik

Gjølme Torhild

Boarrásit ráððeaddi, Finnmarkku fylkkagielda

Eanandoallohoavda, Finnmarkku fylkkamánni

Borgemánu 28 beaivve 2018 dollojuvvon čoahkkima beavdegirji

Suoma ja Norgga stáhta johtalusáššiid ovddasvástideaddji ministeriijaid ja virgelágádusaid ovddasteaddjit ja álgoálbmot sápmelaččaid ovddasteaddjit deaivvadedje Roavenjárggas borgemánu 28 beaivve 2018 árvvoštallat oktasaš suomelaš-norgalaš bargojovkui ártkalaš ruovderátis addojuvvon bargogohččosa dili.

Bargojoavkku bargogohčusin lea joatkit čielggadeami gokko ártkalaš ruovderátti (Roavenjárga-Girkonjárga) manná ja dutkat dákkár fidnu ravdaevttuid ja ráhkadit evttohusa fidnu čuovvovaš muttuin. Dán barggu vuodđun lea ovddit čilgehus ártkalaš ruovderátis, mii almmustuhttojuvvui njukčamánu 9 beaivve 2018.

Dát lei oktasaš bargojovkku nubbi čoahkkim, vuosttaš dollojuvvi Helssegis miessemánu 30 beaivve 2018. Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija fuolahii čoahkkimii bovdemis ja doaimmai ságadoallin.

1. Čoahkkima rahpan

Čoahkkima rabai ságadoalli Sabina Lindström ja sávai buresboahhtima oasseváldiide ja celkkii rahpansániid.

Ságadoalli Lindström muitalii jovkui ahte vuosttaš čoahkkima beavdegirji (miessemánu 30 beaivve 2018) lea sáddejuvvon šlađgaboastta bokte oktasaš bargojovkku lahtuide. Son evttohii, ahte beavdegirji dohkkehuvvo, jos eai leat mearkkašumit beavdegirjái. Beavdegirji dohkkehuvvui rievdadusaid haga.

2. Buresboahhtinovdanbuktimat

Lahtut, geat ledje bargojovkku čoahkkimis mielde, muitale iežaset birra.

3. Áššelisttu dohkkeheapmi

Čoahkkima áššelistu dohkkehuvvui.

4. Vuollebargojoavkkuid ortniiduvvan ja daid doaibmaplánaid ovdanbuktin

Buktojuvvi ovdan, ahte dál livččii buorre áigi dárkkistit, ahte vuollebargojoavkkut barget rievttis guvlui ja daid plánat dávistit ollásit juohke bargojovkui ja oktasaš bargojovkui ásahuvvon ulbmiliidda.

Juohke golmma vuollebargojoavkkus ovdanbuvttii oanehaččat sin dán rádjái bargan barggu, plána ja áigedávvala.

1. Lobit ja plánen -vuollebargojoavku, Anni Rimpiläinen

Vuollebargojoavkku lahtut leat:

Rimpiläinen Anni	boarrásit ráđđeaddi, Suoma johtalusvirgelágádus
Vihavainen-Pitkänen	
Marjukka	johtalusráđđi, Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Lindberg Jussi	prošeaktahoavda, Suoma johtalusvirgelágádus
Alvheim Sturla	boarrásit ráđđeaddi, Norgga ruovderáttevirgelágádus
Reisz Silje	boarrásit ráđđeaddi, Norgga birasvirgelágádus
Tapio Juha	ovttadaga hoavda, Lappi Ejb-guovddáš
Pentha	
Sunna Marie	boazodoallohoavda, Finnmárkku fylkkamánni
Sörensen Stian	guovloplánejeaddji, Finnmárkku fylkkagielda
Trasti Vegar	plánenhoavda, Lulli-Várjjaga gielda
Lönström Riitta	plánenhoavda, Lappi lihttu
Salokangas	
Annika	konsulta, Sitowise Oy
Ylinampa Jaakko	várrelahttu, allahoavda, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Kvalheim Eirik	várrelahttu, boarrásit ráđđeaddi, Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Vaage Jarle	várrelahttu, ovttadaga hoavda, Norgga ruovderáttevirgelágádus

Dán vuollebargojoavkku bargun lea vuojulduvvat plánenprosessii ja čielggadit makkár lobit (biras, huksen jna.) dárbbášuvvojit.

Deattuhuvvui, ahte vuollebargojoavku lea ain álgomuttos iige duodalaš doaibma leat vel dáhpáhuvvan. Sitowise bargan čilgehusa mielde dat, gokko ruovderátti (~ ruovdegeaidnu) manná, merkejuvvo boahntevaš várrehussan Davvi-Sámi (Lappi) eanangoddelávvi. Deattuhuvvui, ahte lea dehálaš, ahte visot plánen dollojuvvo ovttalágánin ja koordinerejuvvo eanangoddelávain. Vuollebargojoavku dárbbáša muhtin plánejeddiid Norggas konsulteret ja veahkehit ruovderáti Norgga beal plánemis.

Vuollebargojoavku váldá vuhtii vejolašvuoda hukset ruovderáti dađi lági mielde, ahte dat dávista boahnteáiggis jođánis ruovderáttái biddjon gáibádusaide, vaikko jođánis ruovderátti ii leat plánejuvvon bienasta bitnii.

Oktasaš bargojoavkku lahtut maid deattuhedje, ahte gažaldagas ii leat almmolaš plánenmuddu ja addojuvvon áigedávvalis lea vejolaš olahit dušše listtu áššáigullevaš ovttaskasčuoggáid, mat galget váldojuvot vuhtii sihke gáibiduvvon lobit.

Gávnnahuvvui, ahte ruovderátti huksejuvvošii sámiid ruovttuguovllu čađa. Dat váikkuhivččii boazodollui ja sámi álbmoga iežas ruovttuguovllu geavahussii sihke boazodollui ealáhussan. Áššáigullevaš váikkuhusárvoštallančilgehus galgá dahkkojuvot plánenproseassa olis nu ahte adnojuvvojit mielas sámi kultuvra ja ealáhusat.

2. Birasváikkuhusat ja sámi gažaldagat -vuollebargojoavku, Jaakko Ylinampa, Timo Jokelainen beales

Vuollebargojoavkku lahtut leat:

Jokelainen Timo	ságadoalli, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Tapio Juha	ovddasteaddji, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Järviluoma Eira	varaedustaja, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Rimpiläinen Anni	boarrásit ráđđeaddi, Suoma johtalusvirgelágádus

Kalske Tiia	
Henrika	birassuodjalanossodat, Finnmarkku fylkkamánni
Austad Nina M.	ráđđeaddi – sámegeiella, kultuvra ja servodat, Finnmarkku fylkkagiella
Kvernstuen	
Mikkel S.	ráđđeaddi - čáhcegáhtten, Finnmarkku fylkkagiella
Sindre Torp	servodatplánejeaddji, Lulli-Várjjaga giella
Kvalheim	
Eirik Vårdal	ráđđeaddi, Norgga johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Feodoroff Veikko	ovddasteaddji, Nuortalaččaid siidačoahkkin
Harju Terhi	várreovddasteaddji, Nuortalaččaid siidačoahkkin
Norgga ruovderáttvirgelágádusa	ovddasteaddji nammaduvvo maŋŋel

Dán vuollebargojoavkku bargun lea árvoštallat ruovderáti váikkuhusaid sihke lundui ja álgoálbmogiidda (sápmelaččat).

Bargu bargojuvvo eanas dábálaš eiseváldi- ja virggálaš barggu oassin Ejb-guovddázis, Finnmarkku fylkkamánni kantuvrras ja sámi organisašuvnnain. Dán muttos ii leat dárbu konsultii, daningo barggu olli lea nu viiddis, iige das sáhte sirrejuvot sierra oasi konsultafitnodaga čielggadeami várás. Oktavuhtadoallan ordnejuvvo eanas skype ja šleagaboastta bokte.

Ovdanbuktojuvvui gažaldat Norgga ja Suoma láhkamearrádusaid earuin dán oassesuorggis. Gávnnahuvvui, ahte muhtin erohusat gávdnajit. Ain namuhuvvui riikkaidgaskasaš soahpamuš rájiid rasttildeaddji birasváikkuhusain (Espoo soahpamuš).

Sámi ovddasteaddjit deattuhedje, ahte aitosáš soahpamušat galget ordnejuvvot skype-čoahkkimiid ja šleagaboasttaid lassin. Ovddasteaddjit ledje fuolas das, ahte vuollebargojoavkku vielljejuvvo eiseváldiin eai leat seammalágán áiggálaš resurssat anusteaset dego sis, geat barget fidnus virggi beales. Mearriduvvui, ahte vuollebargojoavku pláne iežas ordnet álggahančoahkkima ja joatká dan maŋŋel barggus skype ja šleagaboastta bokte.

3. Ruhtadeapmi-vuollebargojoavku, Marjukka Vihavainen-Pitkänen ja Tuomo Suvanto

Bargojoavkku lahtut leat:

Vihavainen-Pitkänen

Marjukka	johtalusráđđi, fierpmit-ossodat, Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Suvanto Tuomo	johtalusvuogádatáššedovdi, Suoma johtalusvirgelágádus
Toivonen Seppo	ovddidanhoavda, Suoma johtalusvirgelágádus
Ylinampa Jaakko	allahoavda, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Tapio Juha	prošeaktahoavda, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Martikainen Mikko	ráđđádalli virgeolmmoš, innovašuvnnat ja fitnodatruhtadeapmi -ossodat, Suoma bargo- ja ealáhusministeriija
Ingman Tiina	ruhtadeapmi ja juridihka joavkohoavda, innovašuvnnat ja fitnodatruhtadeapmi -ossodat, Suoma bargo- ja ealáhusministeriija
Lohi Timo	ovddidanhoavda, Davvi-Sámi guovlogoddi
Alvheim Sturla	boarrásit ráđđeaddi, Norgga ruovderáttvirgelágádus

Vuollebargojoavku lea ságastallan dárbbus ja vejolašvuodas geavahit konsulttaid. Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija lea sádden bivdaga konsultafitnodahkii ráhkadit

čilgehusa fidnu ekonomalaš gažaldagain. Konsultafitnodat CAPEX ráđdeaddit leat buktán evttohusa dán barggus.

CAPEX evttoha, ahte čilgehus juhkkovuvvošii guovtti oassái. Vuosttaš oassi giedahalašii fidnu duogáža ja fidnu sierra oassesurggiid, mat váikkuhit ruhtadanstruktuvrii. Nubbi oassi árvvoštalašii molssaevttolaš ruhtadeami sierra málliid. Plánan lea geavahit konsulttaid materiála válmmaštallamis ja vuollebargojoavku dohkkeha daid.

Álggahančoahkkin dollojuvvo jođánit dán čoahkkima maŋjel, beaivemearri ii leat vel almmuhuvvon.

Sáhkavuoruiin giddejuvvui fuomášupmi dasa, ahte vuosttaš čoahkkima vuodul vuollebargojoavkku bargun lea maid árvvoštallat ekonomalaš váikkuhusaid ja ávkkiid guvlui ja dan sierra doaibmiide, jos ruovdegeaidnu huksejuvvo.

Lei maid muhtin veardde ságastallan EU:a rollas dákkár fidnus. Dan lassin gávnnahuvvui, ahte galgá váldit vuhtii guvllolaš árvvoštallama Norgga bealde. Norgalaččat dutket fuolalaččat CAPEX:a doaimmahan materiála ja máhcet de áššái.

Dán muttos čoahkkima ságadoalli Sabina Lindström evttohui, ahte vai vuollebargojoavkkuin lea áigi bargat sidjiide addojuvvon bargguiguin ja vai stivrenjoavku oaččušii sis muhtin álgobohtosiid, de álgoplánaid miel čoahkkin golggotmánu 16 beaivve ii dollojuvvo. Dan sadjái čuovvovaš čoahkkin dollojuvvo Helssegis skábmamánu 16 beaivve. Dát dohkkehuvvui ovttamielalaččat.

5. Davvi-Sámi (Lappi) eanagoddeláva plenenproseassa ovdanbuktin, sisttis doaladettiin ártkalaš ruovdegeainnu geinnodaga sajušteami

Lappi lihtu lágas mearriduvvon bargun lea ráhkadit eanagoddeláva. Eanagoddelávain leat lágas mearriduvvon váikkuhusat ja dat lea vuodđun lávvenbargui, mas leat eambo ovttaskasčuoggát. Ovddit eanagoddelávva bođii fápmui 2008 ja dán muttos plánenvuloš eanagoddelávva galgá boahit láchkafámolažžan jagi 2020 loahpa rádjái.

Jagi 2017 Lappi lihttu mearridii boahttevaš Lappi guovloráhkadusas ja manahagain. Ártkalaš manahat lea plána oassi ja árkrtalaš ruovderátti gullá maid manahakii. Lihttu lea dohkkehan ruovderáti. Galgá atnit mielas, ahte guovlu, man čađa ruovderátti manašii, lea hui earenoamáš suomelaš geahččanguovllus, daningo nuppe dáfus dan luondu lea áidnalunddot ja nuppe dáfus dat manná Sámi eatnama čađa ja lokte ovdan earenoamáš kultuvrralaš ja ekonomalaš áššiid.

Sitowise lea ožžon válmmašin čilgehusa gokko ártkalaš ruovderátti manná Roavenjárggas Soađegili bokte Girkonjárgii, ja mas lea vuodđun Suoma johtalus- ja kommunikašuvdna-ministeriija mearráduš čilget vejolašvuodaid ruovderáti huksema várás. Gávnnahuvvui, ahte maid oarjegeinnodat Soađegilis Gihttela bokte Ruota ráji nala lea maid čielggaduvvome. Lea čilgejuvvon, ahte ruovderáttelinnjá ii vahágahtáše buot deháleamos olles viidosaga luonddusuodjalanguovlluid, muhto dagahivččii biehtadahkes váikkuhusaid boazodollui. Váldoulbmil lea goitge oazžut ruovderáti nannejuvvot eanagoddelávas.

Čoahkkimis šattai ságastallan eanagoddeláva rollas. Gávnnahuvvui, ahte Norggas ii leat jođus danveardásaš proseassa eaige norgalaččat sáhte ovttastahtit eanagoddeláva ovttaskasčuoggáid, daningo ságastallamat Norggas lea leamaš dán rádjái hui almmolaš

dásis. Dáid áššiid geažil, norgalaččat sáhtášedje evttohit, ahte hui dárkilis geinnodat ruovderáttái ii meroštallojuvvoše Norgga beallái, muhto duššefal manahat, man siste ruovderátti manašii. Lea čielga dárbu ráđđádallat áššis lasi álbmotlaš dásis.

6. Bargujoavkku áigedávval ja doaibmaplána

Čuovvovaš čoahtkin dollojuvvo Helssegis skábmamánu 6 beaivve 2018. Dárkilis bovdehus čoahtkimii sáddejuvvo fargga. Čoahtkima ságadoalli almmuhii, ahte muhtin álgobohtosat vuollebargujoavkkuin buktojuvvojit ovdan čuovvovaš čoahtkimis.

Gávnnahuvvui, ahte muhtin beroštupmeorganisašuvnnaid gullamat sáhtášedje ordnejuvot. Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija dahká dás evttohusa ja doaimmaha dan oasseváldiide sihke koordinere vejolaš gullamiid skábmamánu 6 beaivve čoahtkimis. Bivdojuvui, ahte stivrenjoavkku lahtut mitalit ministeriijai vejolaš beroštupmejoavkkuin, main livččii vejolaččat hállu šaddat gullojuvot.

7. Vejolaš eará áššit

Čoahtkima áššegirjjit bivdojuvvojedje, engelasgiela lassin jorgaluvvot suomagillii. Mearriduvvui, ahte buot mávssolaš áššegirjjit jorgaluvvojit goappánai sámegillii, davvisámegillii ja nuortalašgillii.

Mearriduvvui, ahte golbma šihattojuvvon čoahtkinbeaivemeari galggašedje dollojuvot friddjan ja lassičoahtkimiid dárbu árvoštallojuvvo odđasit čuovvovaš čoahtkimis.

8. Čoahtkima loahpaheapmi

Čoahtkima ságadoalli Sabina Lindström loahpahii čoahtkima d. 12.02.